

JAARVERSLAG 2016

JAARVERSLAG 2016

Vereniging Aegon

Postbus 202

2501 CE 's-Gravenhage

Telefoon: 070-3448288

Fax: 070-3477929

E-mail: secretariaat@verenigingaegon.nl

Statutair gevestigd te 's-Gravenhage

Handelsregister 's-Gravenhage nr. 40531114

INHOUDSOPGAVE

Bestuur en Leden	4
Doelstelling	8
Historie	9
<ul style="list-style-type: none"> Ontstaan van Vereniging Aegon Ontwikkeling van het aandelenbezit Aegon N.V., het stemrecht en de financiering Leyden Academy on Vitality and Ageing 	
Verslag van het Bestuur	12
<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelingen in 2016 Aandelenbezit en stemrecht per 31 december 2016 Uitoefening van stem- en dividendrechten Financiering van Vereniging Aegon Leden en Bestuur Bezoldiging Leyden Academy on Vitality and Ageing Jaarrekening 2016 Risicoparagraaf Vooruitblik op 2017 Algemene informatie 	
Jaarrekening	16
Controleverklaring	29

BESTUUR EN LEDEN

		Jaar van aftreden	
Bestuur	Leden	Periodiek	Definitief
Dr. W.M. van den Goorbergh, voorzitter	Mr. H.J.E. Bruins Slot	2018	-
Mr. H.J.E. Bruins Slot, vice-voorzitter	Ir. B.F. Dessing	2018	2023
Dr. H.P.M. Knapen	Drs. H.A. Doek	-	2020
Ir. M.E. van Lier Lels	Dr. W.M. van den Goorbergh	2018	-
Prof.mr. V.P.G. de Serièrè	Dr. C.M. Hooymans	2018	2022
Drs.ing. H.P. Spruijt	Drs. C.J. Kalden	2020	2024
Ir. A.R. Wynaendts	Dr. H.P.M. Knapen	-	2018
	Ir. M.E. van Lier Lels	2017	2021
Secretaris	Prof.dr. P.L. Meurs	2020	2024
Mr. T.H.M. Schijf	Drs. R.J. Meuter	2020	2024
	Mr. N.A. Mourits	2020	2024
	Mr. T.L. Nagel	2020	2028
	Prof.dr. E.M. Sent	2018	2022
	Prof.mr. V.P.G. de Serièrè	2019	2027
	Drs.ing. H.P. Spruijt	-	2017
	H.A. van der Til	2018	2022
	Ir. A.R. Wynaendts	-	-

Bestuur per 31 december 2016

Dr. W.M. van den Goorbergh (1948) is sinds 2003 lid van Vereniging Aegon en trad in 2004 toe tot het Bestuur. In 2008 is hij benoemd tot voorzitter van het Bestuur. Tot 2002 was hij vice-voorzitter van de Raad van

Bestuur van Rabobank Nederland. Hij bekleedt thans diverse bestuurlijke en toezichhoudende functies. Zo is hij voorzitter van de Raden van Commissarissen van DELA en NIBC Bank N.V.

Mr. H.J.E. Bruins Slot (1948) is sinds 1998 lid van Vereniging Aegon, trad in 2010 toe tot het Bestuur en werd in 2012 benoemd tot vice-voorzitter van het Bestuur. De heer Bruins Slot was voorzitter van de Raad van

Bestuur van de Nederlandse Publieke Omroep. Daarvoor was hij onder meer secretaris-generaal van het Ministerie OCW en burgemeester van de Gemeente Apeldoorn. De heer Bruins Slot vervulde na zijn (pre)pensioen diverse bestuurlijke en toezichhoudende functies, met name ook in de zorg. Thans is hij voorzitter van de Raad van Toezicht van Geldersch Landschap & Kasteelen en van de Stichting Wilde Ganzen en bestuurslid van De12Landschappen.

Dr. H.P.M. Knapen (1951) was tussen 2004 en 2010 lid van Vereniging Aegon en van 2008 tot 2010 lid van het Bestuur. In 2012 werd de heer Knapen wederom lid van Vereniging Aegon en op 13 juni 2013 werd hij benoemd tot

lid van het Bestuur. Van 2010 tot 2012 was de heer Knapen Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken en daarna tot augustus 2015 als directeur-generaal werkzaam bij de Europese Investerings Bank (EIB). Sinds juni 2015 is hij onder meer lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal.

Ir. M.E. van Lier Lels (1959) is lid van Vereniging Aegon sinds 2009 en werd in 2012 als lid van het Bestuur benoemd. Tot 2005 was zij directeur Operations van de Schiphol Groep. Sindsdien is mevrouw Van Lier Lels

commissaris en bestuurder en is zij lid van de Raden van Commissarissen van TKH Group N.V., Eneco Holding N.V. en sinds februari 2016 van de NS. Ook is zij niet-uitvoerend lid van de Raden van Bestuur van RELX N.V., RELX Group plc en RELX PLC en voorzitter van de Raad van Toezicht van de Stichting Natuur en Milieu. Tot 1 augustus 2016 was zij lid van de Raad voor de Leef-omgeving en Infrastructuur.

Prof. mr. V.P.G. de Serière (1949) is vanaf 2015 lid van de Vereniging Aegon en is sindsdien tevens lid van het Bestuur. De heer De Serière is als of counsel verbonden aan Allen & Overy in Amsterdam, gespecialiseerd

in bank- en effectenrecht. Hij is daarnaast hoogleraar vermogensrechtelijke aspecten van effectenrecht aan de Radboud Universiteit Nijmegen en lid van het Nijmeegse Instituut voor Financieel Recht. Hij is lid van de Raad van Commissarissen van IMC BV en tevens is hij lid van de Vereniging OOM/AEGON. Ook is hij bestuurder van twee culturele stichtingen.

Drs. ing. H.P. Spruijt (1949) is vanaf 2005 lid van Vereniging Aegon en maakt sinds 2008 deel uit van het Bestuur. De heer Spruijt was lid van de Raad van Bestuur van Reed Elsevier N.V. Hij was tot december 2010 voorzitter

van de International Publishers Association (IPA) in Geneve. Hij is voorzitter van de Raden van Commissarissen van M&R de Monchy N.V., Jumbo Diset B.V. (spellen) en Koninklijke BDU Holding B.V. en bestuurslid Stichting Luchtmans (bescherming Koninklijke Brill N.V.).

Ir. A.R. Wynaendts (1960) is lid van de Vereniging en van het Bestuur sinds 2008. De heer Wynaendts is voorzitter van de Raad van Bestuur van Aegon N.V.

Secretaris van het bestuur

Mr. T.H.M. Schijf (1944). De heer Schijf is sinds 2004 secretaris van het Bestuur.

Overige leden per 31 december 2016

Ir. B.F. Dessing (1948) is lid geworden van Vereniging Aegon in 2011. De heer Dessing was tot in 2007 voorzitter van de Raad van Bestuur van Coöperatie Univé-VGZ-IZA-Trias (UVIT). Nu vervult hij een aantal bestuurlijke en toezichthoudende functies. Zo is hij lid van de Raad van Commissarissen van SPF Beheer B.V., lid van de Raad van Commissarissen van ACTA Holding B.V., lid van de Raad van Commissarissen van Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V., lid van de Raad van Toezicht van de NOS en lid van het Audit Committee van de Algemene Rekenkamer.

Drs. H.A. Doek (1947) is lid van Vereniging Aegon sinds 2008. Hij was lid van de maatschap Loyens & Loeff en tot juni 2011 lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. De heer Doek bekleedt een aantal bestuurlijke en toezichthoudende functies. Zo is hij commissaris van de regionale ontwikkelingsmaatschappij Oost N.V., van Topfonds Gelderland B.V., voorzitter Stichting Kasteel Middachten en was hij tot 31 augustus 2016 lid van het Bestuur van

de Stichting Introdans. Ook is hij penningmeester van Europa Nostra te Den Haag/Brussel.

Dr. C.M. Hoymans (1951) werd lid van Vereniging Aegon in 2010. Van 2002 tot eind 2013 was zij lid van de Raad van Bestuur van TNO in Delft. Voordien was zij lid van de directie van Plant Sciences van Wageningen

Universiteit en Research Centrum, algemeen directeur van Praktijkonderzoek Plant en Omgeving B.V. te Wageningen, algemeen directeur van het Rijkswaardeinstituut voor Land- en Tuinbouwproducten in Wageningen en directeur onderzoek van Plant Research International in Wageningen. Zij is commissaris van de Rabobank Vallei en Rijn. Ook is zij lid van de Raden van Toezicht van het Diabetesfonds, Erasmus Medisch Centrum Rotterdam en van Hogeschool Arnhem-Nijmegen.

Drs. C.J. Kalden (1948) is lid van Vereniging Aegon sinds 2012. Tot mei 2013 was hij directeur van Staatsbosbeheer. Voordien was de heer Kalden onder meer secretaris-generaal van het toenmalige Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Hij bekleedt een aantal bestuurlijke en toezichthoudende functies. Zo is de heer Kalden onder meer voorzitter van het Bestuur van de Stichting Weidegang, voorzitter van de Raad van Toezicht van de Stichting ARK Natuurontwikkeling, voorzitter van het bestuur van de stichting Groene Hart, voorzitter van het Bestuur van de Nederlandse Kastelenstichting, voorzitter van de Bosch van Rosenthal stichting en Landgoed Beekzicht.

Prof.dr. P.L. Meurs (1953) werd lid van Vereniging Aegon in 2012. Zij is hoogleraar Bestuur in de Gezondheidszorg aan de Erasmus Universiteit en was tot 1 februari 2013 lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal om daarna eerst gewoon en vervolgens buitengewoon lid te worden van de Onderzoeksraad voor Veiligheid.

Per 1 januari 2015 is zij voorzitter van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving. Mevrouw Meurs vervult daarnaast diverse bestuurlijke en toezichthoudende functies, in het bijzonder in de zorg. Zo was zij tot juni 2015 voorzitter van het Bestuur van ZorgOnderzoek Nederland (ZonMw). Zij is lid van de Raad van Toezicht van het Academisch Medisch Centrum Amsterdam (AMC) en van het bestuur van het Health Insurance Fund. Vanaf 26 augustus 2016 is zij tevens lid van de raad van toezicht van de Universiteit van Amsterdam (UvA).

Drs. R.J. Meuter (1947) is vanaf 2012 lid van Vereniging Aegon. De heer Meuter was vice-voorzitter Wholesale Banking van ABN AMRO tot 2005. Nu vervult hij een aantal bestuurlijke en toezichthoudende functies. Zo is hij lid van de Raden

van Commissarissen van TD Bank N.V. en Advanced Metallurgical Group N.V. Tevens is de heer Meuter lid van de Raad van Toezicht van Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij, lid van het Bestuur van Stichting Ubbo Emmiusfonds van de Rijksuniversiteit Groningen en voorzitter van het Bestuur van de Stichting Continuïteit van Vistaprint.

Mr. N.A. Mourits (1947) werd in 2012 lid van

de Vereniging. De heer Mourits is adviseur in de financiële dienstverlening. De heer Mourits is lid van de Geschillencommissies Advocatuur, BOVAG en Notariaat. Tot 2010 was de heer Mourits directeur van de Nederlandse

Vereniging van Assurantieadviseurs en Financiële Dienstverleners (NVA).

Mr. T.L. Nagel (1960) werd lid van Vereniging Aegon in 2016. Mevrouw Nagel heeft een lange loopbaan in de financiële sector. Na de afronding van haar studie rechten aan de Universiteit Utrecht begon zij haar carrière in 1985 bij Amro Bank. In 1986 maakte zij de overstap naar Van Lanschot Bankiers waar zij verschillende

functies uitoefende, laatstelijk als Concern Directeur Private Banking Nederland. Sinds 1 augustus 2009 is zij voorzitter van de Raad van Bestuur van Theodoor Gilissen Bankiers. Mevrouw Nagel bekleedt daarnaast diverse nevenfuncties. Zo is zij lid van de Raad van Toezicht van Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum, lid van de Raad van Toezicht van De Veerstichting, bestuurslid van het Universiteitsfonds van de Universiteit Utrecht en lid Raad van Advies Frans Hals Museum.

Prof.dr. E.M. Sent (1967) werd lid van Vereniging Aegon in 2010. Sinds 2004 is zij hoogleraar Economische Theorie en Economisch Beleid aan de Radboud Universiteit Nijmegen en sinds juni 2011 lid van de Eerste Kamer der Staten-

Generaal. Daarvoor was zij Research Fellow van het Netherlands Institute for Advanced Study (NIAS) te Wassenaar en Assistant/Associate Professor aan de University of Notre Dame in Indiana, USA. Voorts was zij Visiting Scholar aan de London School of Economics in London, UK. Daarnaast is zij lid van de Raden van Toezicht van Karakter, Introdans en Atria, lid van het Curatorium van de Wiardi Beckman Stichting en redacteur van het Journal of Institutional Economics.

H.A. van der Til (1956) werd lid van Vereniging Aegon in 2010. De laatste tien jaar van zijn loopbaan was hij voornamelijk werkzaam in de functiegebieden financiën (planning & control) en operaties (plannen, beleid

en operationele gereedheid). In de rang van generaal-majoor der mariniers vervulde hij van juni 2007 tot aan het eind van zijn loopbaan op 1 januari 2012 verschillende functies bij het NAVO-hoofdkwartier in Afghanistan en bij het Ministerie van Defensie te Den Haag. Voordien bekleedde hij diverse operationele en staffuncties in binnen- en buitenland bij het Korps Mariniers en het Commando Zeestrijdkrachten in Den Helder. Hij is voorzitter van het bestuur van de Stichting De Reenske Compagnie, die in Hoogezand 180 huurwoningen voor senioren beheert.

DOELSTELLING

Hoofddoelstelling

Vereniging Aegon ('de Vereniging') behartigt als aandeelhouder op evenwichtige wijze de directe en indirecte belangen van Aegon N.V. en daarmee in een groep verbonden maatschappijen, van verzekerden, van medewerkers, van aandeelhouders en van andere relaties van deze maatschappijen. Invloeden welke de continuïteit, de zelfstandigheid of de identiteit van Aegon N.V. in strijd met voornoemde belangen zouden bedreigen, worden daarbij zoveel mogelijk geweerd.

De Vereniging doet dit door effecten Aegon N.V. te bezitten en de daaraan verbonden rechten, waaronder het stemrecht, uit te oefenen. Haar inkomsten bestaan uit opbrengsten uit deze effecten.

Nevendoelstelling

De Vereniging acht het van belang om naast deze hoofddoelstelling ook vorm te geven aan haar maatschappelijke verantwoordelijkheid, in de geest van haar oorsprong als behartiger van onderlinge solidariteit. Zij faciliteert daartoe een centrum voor onderzoek naar en bevordering van gezond en vitaal oud worden. De Leyden Academy on Vitality and Ageing ontwikkelt zich sinds 2008 als een toonaangevend centrum inzake vraagstukken van veroudering (www.leydenacademy.nl).

HISTORIE

Ontstaan van Vereniging Aegon

Vereniging Aegon is een vereniging naar Nederlands recht. Zij droeg tot 1983 de naam 'Vereniging AGO' en ontstond in 1978 als rechtsopvolger van AGO Onderlinge Levensverzekeringmaatschappij, die in het kader van een juridische reorganisatie van het AGO verzekeringsconcern werd gedemutualiseerd. Op deze wijze werd Vereniging AGO de enige houdster van alle geplaatste aandelen in AGO Holding N.V.

Toen AGO en Ennia in 1983 fuseerden, droeg Vereniging AGO het gehele door haar gehouden aandelenkapitaal in AGO Holding N.V. over aan de beursgenoteerde vennootschap Ennia N.V. (waarvan de naam in Aegon N.V. werd gewijzigd) in ruil voor nieuw uit te geven gewone en preferente aandelen Aegon N.V. Tevens werd de naam van Vereniging AGO gewijzigd in Vereniging Aegon. Op grond van de bepalingen uit de Fusieovereenkomst 1983 verkreeg de Vereniging een aanzienlijk (minderheids)belang in gewone aandelen alsmede alle preferente aandelen, waardoor een meerderheid van het stemrecht in Aegon N.V. werd verworven. Bovendien verkreeg de Vereniging bij genoemde overeenkomst het recht om in geval van verwatering van haar stemrecht door een aandelenemissie, nieuwe preferente aandelen te nemen om zodoende haar, door de bij de fusie betrokken partijen gewenste, meerderheidspositie te kunnen handhaven, de zogenaamde optierechtregeling.

Ontwikkeling van het aandelenbezit Aegon N.V., het stemrecht en de financiering

- De periode van 1983 tot en met 1996

Gedurende deze periode bedroeg het bezit van de Vereniging circa 40% van het geplaatste gewone aandelenkapitaal van Aegon N.V. Tezamen met het bezit van preferente aandelen had de Vereniging circa 54% van het totale stemrecht.

- De periode van 1997 tot en met 2012

In de periode 1997-2001 breidde Aegon N.V. haar activiteiten substantieel uit door de overnames van onder meer Providian en Transamerica in de Verenigde Staten.

In overeenstemming met haar doelstelling heeft Vereniging Aegon succesvolle ondersteuning verleend bij deze overnames. Deze transacties resulteerden voor de Vereniging in een afgenomen bezit van de gewone aandelen en een bankschuld.

In 2002 sloot Vereniging Aegon met Aegon N.V. een Herkapitalisatie Overeenkomst welke leidde tot een reductie van gewone aandelen Aegon N.V. en een agio storting op preferente aandelen Aegon N.V. Daarnaast werd in 2003 de vennootschapsstructuur van Aegon N.V. aangepast, waarbij de toen bestaande preferente aandelen werden omgezet in preferente aandelen A en er een nieuwe klasse preferente aandelen B werd gecreëerd. In deze periode heeft de Vereniging meerdere krediet herfinancieringstransacties afgerond met diverse banken consortia.

Door deze transacties werd het belang van de Vereniging in de gewone aandelen Aegon N.V. teruggebracht van circa 37% tot circa 12% en daalde haar volledige stemrecht van ongeveer 52% naar ongeveer 33%.

- Herstructurering van het aandelenbezit van Vereniging Aegon in 2013

In 2013 werden alle preferente aandelen die in het bezit waren van de Vereniging geconverteerd. Beoogd werd hiermee dat Aegon N.V. een eenvoudiger kapitaalstructuur zou krijgen en zij ook onder de nieuwe Europese solvabiliteitseisen een kapitaalbasis van hoge kwaliteit kon behouden. Vereniging Aegon werd door de overeenkomst in staat gesteld haar schuld bij het bankenconsortium aanzienlijk te reduceren. Alle preferente aandelen werden omgeruild voor contanten en gewone aandelen. Vereniging Aegon gaf hiermee haar voorkeursrechten met betrekking tot dividenden en uitkering bij liquidatie op. Daarnaast werd daarmee het stemrecht van Vereniging Aegon onder normale omstandigheden teruggebracht van circa 22% tot circa 14,8%. Hierdoor kwamen stemrecht en economisch eigendom met elkaar in evenwicht. Na uitvoering van de transacties bezat de Vereniging in totaal circa 293 miljoen gewone

aandelen op een totaal van circa 2.066 miljoen uitstaande gewone aandelen en alle uitstaande (circa) 566 miljoen gewone aandelen B.

De financiële rechten welke verbonden zijn aan de gewone aandelen B bedragen 1/40ste van een gewoon aandeel. De overige rechten verbonden aan de gewone aandelen B zijn gelijk aan die van gewone aandelen. Zo hebben gewone aandelen en gewone aandelen B, omdat zij elke dezelfde nominale waarde hebben (€ 0,12), hetzelfde stemrecht: één stem per aandeel.

De Stemrechtregeling en de Fusieovereenkomst 1983 werden aangepast aan de herstructurering van het aandelenkapitaal en het stemrecht.

Op grond van de aangepaste stemrechtregeling is het stemrecht beperkt tot één stem voor elke veertig gewone aandelen B. Maar in het geval zich een “bijzondere aanleiding” voordoet kan Vereniging Aegon besluiten haar volledig stemrecht, één stem voor elk gewoon aandeel B, uit te oefenen. Haar volledig stemrecht zal evenals voorheen, nooit meer zijn dan 32,64% van de stemrechten verbonden aan de uitstaande aandelen in het kapitaal van Aegon N.V., zolang het financiële belang van de Vereniging in Aegon N.V. minder dan 32,64% is.

Om verwatering van haar stemrechten in geval van een “bijzondere aanleiding” te voorkomen kan Vereniging Aegon, gebruikmakend van haar optierecht, aanvullend gewone aandelen B verwerven. Zij kan dit recht uitoefenen zodra haar totaal aan stemrecht bij een “bijzondere aanleiding” onder 32,64% daalt, ongeacht de oorzaak van dit dalende percentage.

- Recente ontwikkelingen inzake het aandelenbezit van Vereniging Aegon

Gedurende 2013 tot en met 2015 heeft de Vereniging door uitoefening van haar optierecht 19 miljoen extra gewone aandelen B Aegon N.V. verworven.

In 2016 heeft Aegon N.V. een aandelen inkoopprogramma uitgevoerd met als resultaat een reductie van het aandelenkapitaal van Aegon N.V. De Vereniging heeft ervoor gekozen te participeren in de tweede tranche van het

aandelen inkoopprogramma van Aegon N.V. waardoor het relatieve bezit van aandelen Aegon N.V. gelijk blijft. Bijkomend voordeel is dat de Vereniging met de opbrengst haar schuld verder kon reduceren. Door deze transactie is het aandelenbezit van de Vereniging afgenomen met 13,5 miljoen gewone aandelen Aegon N.V. zodat de Vereniging per 31 december 2016 circa 279 miljoen gewone aandelen bezat.

Aansluitend op het aandelen inkoopprogramma van Aegon N.V. in 2016 heeft de Vereniging 17,3 miljoen gewone aandelen B Aegon N.V. verkocht, zodat de Vereniging per 31 december 2016 circa 568 miljoen gewone aandelen B bezat.

- Ontwikkeling aandelenbezit Aegon N.V.

Aantal aandelen	Gewoon	Gewoon B
Per 31 december 2013	292.687.444	579.005.440
Per 31 december 2014	292.687.444	581.325.720
Per 31 december 2015	292.687.444	585.022.160
Per 31 december 2016	279.236.609	567.697.200

Leyden Academy on Vitality and Ageing

Leyden Academy on Vitality and Ageing is een activiteit van de gelijknamige besloten vennootschap, welke in 2008 op initiatief van Vereniging Aegon werd opgericht en waarvan de Vereniging de enige aandeelhouder is. In 2008 werd door de Vereniging € 1.000.000 in de vorm van aandelenkapitaal aan Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V. ter beschikking gesteld terwijl in elk van de volgende jaren door de Vereniging bedragen van € 1.000.000 tot € 1.200.000 aan de vennootschap ter beschikking werden gesteld in de vorm van agio op de reeds geplaatste aandelen.

Leyden Academy stelt zich ten doel het promoten en verbeteren van de kwaliteit van leven van ouderen. Om dit te realiseren biedt Leyden Academy opleidingen, doet zij onderzoek en initieert zij ontwikkelingen op het gebied van vitaliteit en veroudering. Leyden Academy richt zich niet enkel op het uitvoeren van onderzoek, maar wil juist kennis en inzichten assimileren, kritisch evalueren en via onderwijsproducten, consultatie en publieke functie communiceren. Leyden Academy werkt onder meer samen met het Leids Universitair Medisch Centrum, Universiteit Leiden, Vereniging Het Zonnehuis, ZonMw en diverse overheden.

Voor verdere informatie over Leyden Academy on Vitality and Ageing wordt verwezen naar de website www.leydenacademy.nl.

Website Vereniging Aegon

Voor een uitgebreidere versie van de historie van Vereniging Aegon wordt verwezen naar www.verenigingaegon.nl.

VERSLAG VAN HET BESTUUR

Ontwikkelingen in 2016

Aandelenbezit en stemrecht per 31 december 2016

Door in 2016 te participeren in de tweede tranche van het aandelen inkoopprogramma van Aegon N.V. is het aandelenbezit van Vereniging Aegon afgenomen met 13,5 miljoen gewone aandelen Aegon N.V. zodat de Vereniging per 31 december 2016 circa 279 miljoen gewone aandelen bezat.

Aansluitend op het aandelen inkoopprogramma van Aegon N.V. heeft de Vereniging 17,3 miljoen gewone aandelen B Aegon N.V. verkocht en terug geleverd aan Aegon N.V., zodat de Vereniging per 31 december 2016 circa 568 miljoen gewone aandelen B bezat.

Deze verkoop van gewone aandelen B vond plaats om te voorkomen dat het volledige stemrecht van de Vereniging in de algemene vergadering van aandeelhouders van Aegon N.V. de overeengekomen 32,64% te boven zou gaan.

Het onder normale omstandigheden door de Vereniging uit te oefenen stemrecht op de gewone aandelen en de gewone aandelen B, berekend op basis van het aantal uitstaande stemgerechtigde aandelen (exclusief de door Aegon N.V. ingekochte eigen aandelen), bedroeg per 31 december 2016 ongeveer 14,4% (was per 31 december 2015 ongeveer 14,5%).

In het geval dat zich een "bijzondere aanleiding" voordoet, kan het stemrecht van de Vereniging voor de duur van maximaal zes maanden worden uitgeoefend voor het volledige aantal beschikbare stemmen, dat per 31 december 2016 ongeveer 32,6% bedroeg (per 31 december 2015 eveneens ongeveer 32,6%).

Uitoefening van stem- en dividendrechten

Evenals in voorgaande jaren heeft Vereniging Aegon in 2016 invulling gegeven aan de statutaire doelstelling door aandelen Aegon N.V. in haar bezit te houden en de daaraan verbonden rechten uit te oefenen, met name het stemrecht.

Het stemrecht werd – in overeenstemming met een daartoe strekkend besluit van de Algemene Ledenvergadering – uitgeoefend op de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Aegon N.V. op 20 mei 2016.

Aegon N.V. keerde op de gewone aandelen over 2015 een slotdividend van € 0,13 per aandeel uit. Over de gewone aandelen B was dat € 0,00325 per gewoon aandeel B. Evenzo werd een interim-dividend 2016 ontvangen van € 0,13 per gewoon aandeel en € 0,00325 per gewoon aandeel B. Beide uitkeringen waren in contanten.

Financiering van Vereniging Aegon

De Vereniging heeft op 7 april 2016 een financieringsfaciliteit ter grootte van € 445.000.000 afgesloten met een syndicaat van geldgevers onder leiding van ING Bank. Deze financieringsfaciliteit werd effectief op 23 mei 2016 en heeft een looptijd van drie jaar (met twee opties om de looptijd te verlengen tot maximaal vijf jaar). Op 31 december 2016 bedroeg de bankschuld € 289.000.000.

Leden en Bestuur

De Algemene Ledenvergadering van Vereniging Aegon bestond per 31 december 2016 uit zeventien leden. Zestien van deze leden, de leden A, zijn onafhankelijk van Aegon N.V. Zij zijn niet als werknemer of als oud-werknemer aan Aegon N.V. of een van de aan haar gelieerde groepsmaatschappijen verbonden of verbonden geweest en evenmin zijn zij lid of lid geweest van de Raad van Commissarissen of de Raad van Bestuur van Aegon N.V. Het overige lid, een lid B, maakt deel uit van de Raad van Bestuur van Aegon N.V.

In het verslagjaar traden van de leden A mevrouw Meurs en de heren Doek, Kalden, Knapen, Meuter en Mourits (periodiek) terug en werden opnieuw toegelaten als lid A van de Vereniging. Tevens is mevrouw Krikke definitief teruggetreden als lid A. Een lid B, de heer Button, is in het verslagjaar definitief teruggetreden vanwege het neerleggen van zijn functie als lid van de Raad van Bestuur van Aegon N.V.

Mevrouw Nagel werd door de Algemene Ledenvergadering als nieuw lid A toegelaten.

Het Bestuur van Vereniging Aegon telde per 31 december 2016 zeven leden, van wie zes leden A, inclusief de voorzitter en de vice-voorzitter, die niet aan de Aegon Groep verbonden zijn of zijn geweest. Het overige lid, een lid B, is lid van de Raad van Bestuur van Aegon N.V.

In 2016 is de heer Knapen (periodiek) teruggetreden als lid A van het Bestuur. Daarop is hij door de Algemene Ledenvergadering wederom benoemd tot lid A van het Bestuur. De heer Button is in 2016 definitief afgetreden als lid B van het Bestuur.

Bezoldiging

Voor hun werkzaamheden wordt aan bestuursleden een vaste vergoeding toegekend. De overige leden ontvangen een vaste vergoeding en presentiegeld. Alle vergoedingen worden door de Algemene Ledenvergadering vastgesteld. De voorzitter van het Bestuur ontving over 2016 een vergoeding van € 28.500 en de vice-voorzitter ontving een vergoeding van € 23.000. Voor de overige bestuursleden bedroeg deze vergoeding € 20.000. Leden ontvingen in 2016 een vergoeding van € 7.000 per jaar en € 1.000 per bijgewoonde vergadering.

Voor werkzaamheden als leden van haar Raad van Commissarissen werd door Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V. aan de heer Van den Goorbergh (voorzitter) een vergoeding van € 7.000 uitgekeerd en aan de heer Dessing een vergoeding van € 5.000.

Leyden Academy on Vitality and Ageing

In 2016 werd door de Vereniging wederom € 1.200.000 aan Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V. ter beschikking gesteld. Dit gebeurde in de vorm van agio op de reeds geplaatste aandelen. Per 31 december 2016 werd het Bestuur van Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V. gevormd door prof.dr. J.P.J. Slaets (voorzitter) en ir. M.A.E. van der Waal.

De Raad van Commissarissen bestond per 31 december 2016 uit dr. W.M. van den Goorbergh

(voorzitter), prof.dr. M. de Visser, ir. B.F. Dessing en mr. J.W.B. Westerburgen.

Voor verdere informatie over Leyden Academy on Vitality and Ageing wordt verwezen naar de website www.leydenacademy.nl.

Jaarrekening 2016

Op grond van het gehanteerde stelsel van waarderinggrondslagen zijn de gewone aandelen Aegon N.V. van de Vereniging tegen marktwaarde op de balans opgenomen.

Op 31 december 2016 bedroeg de waarde van het aandelenbezit Aegon N.V. € 1.534.047.000, waarbij de gewone aandelen B gewaardeerd waren op 1/40 van de beurswaarde van een gewoon aandeel op genoemde datum. Op 31 december 2015 bedroeg de waarde € 1.607.247.000.

De in het boekjaar ontstane waardeverschillen worden verantwoord in de staat van baten en lasten. Op grond hiervan is over 2016 een bedrag van € 12.907.000 ten laste van het resultaat gebracht voor de gewone aandelen en € 325.000 voor de gewone aandelen B.

Het resultaat over 2016 bedroeg € 50.971.000 positief (2015: € 259.712.000 negatief). Het resultaat over 2015 werd nog in belangrijke mate beïnvloed door wijziging van de beurswaarde van de aandelen Aegon N.V., een verlies van € 316 miljoen. Doordat deze in 2016 veel beperkter was, een verlies van € 13 miljoen, werd een positief resultaat gerealiseerd.

Per 31 december 2016 bedraagt de solvabiliteit (eigen vermogen/balanstotaal) 81,2% (2015: 74,3%). Daarmee lijkt gewaarborgd dat de Vereniging op de lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Het Bestuur stelt de Algemene Ledenvergadering voor de jaarrekening 2016 goed te keuren alsmede het Bestuur decharge voor het in 2016 gevoerde bestuur te verlenen.

Risicoparagraaf

Omdat het voornaamste doel van Vereniging Aegon is stemrecht uit te oefenen op de in haar bezit zijnde aandelen Aegon N.V. is het enige relevante risico dat dit doel niet of in mindere mate kan worden gerealiseerd. Een dergelijke situatie zou kunnen ontstaan indien de Vereniging niet aan haar verplichtingen tegenover haar financiers zou voldoen hetgeen vervolgens zou leiden tot een gedwongen verkoop van haar aandelenbezit.

Voor wat betreft de inkomsten van de Vereniging zou dit kunnen ontstaan indien Aegon N.V. langjarig haar dividend zou passeren. Voor de kortere termijn is er voldoende ruimte in de financiering van de Vereniging om zo'n tegenvaller op te vangen.

Voorts zouden de uitgaven van de Vereniging sterk op kunnen lopen indien het algemene renteniveau snel en sterk stijgt. De ontwikkeling van de rente wordt door het Bestuur gevolgd en indien nodig zal het renterisico worden afgedekt. Dit is in 2016 niet het geval geweest.

Meer in het algemeen is het beleid van de Vereniging erop gericht de financiering zo spoedig mogelijk tot nihil te reduceren.

Vooruitblik op 2017

De financieringslasten zullen in 2017 verder afnemen als gevolg van de aflossingen in 2016 en lagere rentepercentages. Bij een bestendig dividend beleid van Aegon N.V. kan in 2017 naar verwachting ruim € 68 miljoen worden afgelost op de financiering.

Algemene informatie omtrent de rechtspersoon en de daaraan verbonden onderneming

De volgende informatie wordt in dit Verslag van het Bestuur opgenomen ingevolge de bepalingen van RJ 400.108.

- bij Vereniging Aegon waren in 2016 geen personeelsleden werkzaam (2015: geen);
- Vereniging Aegon beschikt over één deelneming.

's-Gravenhage, 30 maart 2017

Namens het Bestuur,

Dr. W.M. van den Goorbergh, voorzitter

BALANS OP 31 DECEMBER

(na verdeling van het saldo van baten en lasten)

Vaste Activa	2016	2015
<i>Financiële vaste activa</i>		
Participaties Aegon N.V. beursgenoteerd	1.459.849	1.530.756
Participaties Aegon N.V. niet beursgenoteerd	74.198	76.491
Deelneming Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V.	1.308	1.067
	1.535.355	1.608.314
 Vlottende Activa		
Liquide middelen	431	376
 Totaal Activa	1.535.786	1.608.690
 Eigen Vermogen	1.246.393	1.195.422
 Langlopende schulden		
Schulden uit kredietfaciliteit	287.231	411.726
 Kortlopende schulden		
Overige schulden en overlopende passiva	2.162	1.542
 Totaal Passiva	1.535.786	1.608.690

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten	2016	2015
Dividend gewone aandelen Aegon N.V.	72.602	70.245
Dividend gewone aandelen B Aegon N.V.	3.746	3.510
Totaal Baten	76.348	73.755
Lasten		
Waarde mutatie gewone aandelen Aegon N.V.	12.907	301.175
Waarde mutatie gewone aandelen B Aegon N.V.	325	15.130
Financiële lasten	10.467	15.279
Kosten	719	647
Totaal Lasten	24.418	332.231
Resultaat deelneming	- 959	- 1.236
Resultaat	50.971	- 259.712

KASSTROOMOVERZICHT

Kasstroom uit operationele en beleggingsactiviteiten	2016	2015
Ontvangen dividend gewone aandelen Aegon N.V.	72.602	70.245
Ontvangen dividend gewone aandelen B Aegon N.V.	3.746	3.510
Ontvangen verkoopopbrengst gewone aandelen Aegon N.V.	58.000	-
Ontvangen verkoopopbrengst gewone aandelen B Aegon N.V.	1.968	-
	136.316	73.755
Storting op gewone aandelen B Aegon N.V.	-	- 658
Storting agio op aandelen Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V.	- 1.200	- 1.200
Betaalde financiële lasten	- 10.194	- 12.469
Betaalde kosten	- 867	- 844
	124.055	58.584
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossingen van kredietfaciliteit	- 124.000	- 59.000
Mutaties in liquide middelen	55	- 416

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. Onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten is een kredietfaciliteit opgenomen waarvan de hoofdsom periodiek opnieuw wordt vastgesteld. Voor een meer uitgebreide toelichting wordt verwezen naar pagina 23.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING

Vestigingsadres

Vereniging Aegon (geregistreerd onder KvK-nummer 40531114) is feitelijk gevestigd op Aegonplein 50 te 's-Gravenhage.

Inleiding

De financiële vaste activa van Vereniging Aegon hebben een waarde van ongeveer € 1,5 miljard (waarbij de gewone aandelen en de gewone aandelen B gewaardeerd zijn tegen de slotkoers op Euronext Amsterdam op 31 december 2016 van € 5,228 respectievelijk 1/40 daarvan). Daartegenover heeft Vereniging Aegon een schuld van circa € 289 miljoen, waarvoor kredietfaciliteiten tot 8 april 2019 (met een tweevoudige optie de looptijd te verlengen tot maximaal vijf jaar) zijn overeengekomen.

Op 31 december 2016 houdt Vereniging Aegon circa 279 miljoen gewone aandelen Aegon N.V. en circa 568 miljoen gewone aandelen B Aegon N.V.

De 100% deelneming Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V. wordt niet geconsolideerd in de jaarrekening vanwege het geringe financiële belang.

Wijziging presentatie vooruitbetaalde upfront fee

In het verleden werd de vooruitbetaalde upfront fee gepresenteerd onder de “Vorderingen en overlopende activa” aan de actiefzijde van de balans. Met ingang van 2016 wordt de vooruitbetaalde upfront fee verwerkt in de schulden uit kredietfaciliteit, die worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Daartoe zijn ook de vergelijkende cijfers aangepast. De gewijzigde presentatie heeft geen invloed op het resultaat en het vermogen.

TOELICHTING OP DE BALANS

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Vaste Activa

Financiële vaste activa

Participaties Aegon N.V. beursgenoteerd

Deze post betreft de participatie in gewone aandelen Aegon N.V. De gewone aandelen zijn gewaardeerd tegen marktwaarde. Waarde mutaties worden in de rekening van baten en lasten verantwoord.

Mutatieoverzicht gewone aandelen
(bedragen x € 1.000):

	2016		2015	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Stand per 1 januari	292.687.444	1.530.756	292.687.444	1.831.931
Verkopen	- 13.450.835	- 58.000	-	-
Waarde mutatie boekjaar	-	- 12.907	-	- 301.175
Stand per 31 december	279.236.609	1.459.849	292.687.444	1.530.756

In 2016 heeft Vereniging Aegon geparticipeerd in het inkoopprogramma van Aegon N.V. en daarbij 13.450.835 gewone aandelen, tegen de gemiddelde koers over de periode 13 mei t/m 19 mei 2016, verkocht voor € 58.000.000. De opbrengst is aangewend voor gedeeltelijke aflossing van de kredietfaciliteit.

De beurswaarde van de gewone aandelen bedraagt per 31 december 2016 € 1.459.849.000 (€ 5,228 per aandeel). Op 31 december 2015 bedroeg de beurswaarde € 1.530.756.000 (€ 5,230 per aandeel). De kostprijs van de gewone aandelen bedraagt ultimo 2016 € 2.795.101.000 (€ 10,010 per aandeel).

De gewone aandelen zijn als zekerheid verpand aan het syndicaat van geldgevers ten behoeve van de kredietfaciliteit.

Participaties Aegon N.V. niet beursgenoteerd

Deze post bestaat uit de gewone aandelen B Aegon N.V., verkregen uit aankopen en de conversie van de preferente aandelen Aegon N.V. De gewone aandelen B zijn niet beursgenoteerd.

Mutatieoverzicht gewone aandelen B
(bedragen x € 1.000):

	2016		2015	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Stand per 1 januari	585.022.160	76.491	581.325.720	90.963
Verkopen/aankopen	- 17.324.960	- 1.968	3.696.440	658
Waarde mutatie boekjaar	-	- 325	-	- 15.130
Stand per 31 december	567.697.200	74.198	585.022.160	76.491

Om na de verkoop van gewone aandelen te voorkomen dat het volledige stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders van Aegon N.V. de overeengekomen 32,64% van de stemrechten te boven zou gaan, heeft Vereniging Aegon 17.324.960 aandelen B, gebaseerd op de gemiddelde koers over de periode 30 mei t/m 3 juni 2016 van de gewone aandelen Aegon, verkocht voor € 1.968.000. De opbrengst is aangewend voor gedeeltelijke aflossing van de kredietfaciliteit.

Aan de gewone aandelen B Aegon N.V. zijn financiële rechten verbonden gelijk aan 1/40 van een gewoon aandeel Aegon N.V. Op grond daarvan worden deze aandelen gewaardeerd op 1/40 van de beurswaarde van een gewoon aandeel. De afgeleide beurswaarde van de gewone aandelen B bedraagt per 31 december 2016 € 74.198.000 (€ 0,13070 per aandeel). Op 31 december 2015 bedroeg de afgeleide beurswaarde € 76.491.000 (€ 0,13075 per aandeel). De kostprijs van de gewone aandelen B bedraagt ultimo 2016 € 69.265.000 (€ 0,12201 per aandeel).

De overige rechten verbonden aan de gewone aandelen B zijn gelijk aan die van gewone aandelen. Op grond van de stemrechtregeling is het stemrecht beperkt tot één stem voor elke veertig gewone aandelen B. In bijzondere gevallen kan Vereniging Aegon besluiten haar volledige stemrecht, één stem voor elk gewoon aandeel B, uit te oefenen. Haar volledige stemrecht zal echter nooit meer zijn dan 32,64% van de stemrechten verbonden aan de uitstaande aandelen in het kapitaal van Aegon N.V., zolang het financiële belang van de Vereniging in Aegon N.V. minder dan 32,64% is.

Om verwatering van haar stemrechten in geval van een "bijzondere aanleiding" (volledige stemrecht) te voorkomen kan Vereniging Aegon, gebruikmakend van haar optierecht, aanvullend gewone aandelen B verwerven.

De mogelijkheid tot uitoefening van het volledige stemrecht komt niet tot uitdrukking in de waardering van de gewone aandelen B. De gewone aandelen B zijn niet vrij verhandelbaar, er is geen sprake van een actieve markt of een andere betrouwbare waarderingmethode voor het volledige stemrecht.

Deelneming Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V.

De 100% deelneming Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V., gevestigd in Leiden, is gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde (bedragen x € 1.000):

	2016	2015
Balans per 1 januari	1.067	1.103
Storting agio op geplaatste aandelen	1.200	1.200
	2.267	2.303
Resultaat deelneming	- 959	- 1.236
Balans per 31 december	1.308	1.067

In 2008 is Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V. met haar activiteiten gestart. De activiteiten worden uitgeoefend in het kader van de nevendoelstelling van Vereniging Aegon die zich richt op ontwikkelingen en vraagstukken rond vergrijzing en gezond oud worden.

Vanwege het geringe financiële belang wordt de deelneming niet geconsolideerd.

Flottende Activa

	2016	2015
Liquide middelen	431	376

De vrije cashflow, verminderd met de eigen kosten, de aankoop van gewone aandelen B Aegon N.V. en de jaarlijkse agiostorting op de aandelen Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V., kan op grond van de kredietovereenkomst uitsluitend aangewend worden voor aflossing op de kredietfaciliteit.

Eigen Vermogen

Het vermogen van de Vereniging is als volgt te specificeren (bedragen x € 1.000):

	2016	2015
Balans per 1 januari	1.195.422	1.455.134
Resultaat boekjaar	50.971	- 259.712
Balans per 31 december	1.246.393	1.195.422

Bestemming van het saldo van baten en lasten over het boekjaar 2015

De jaarrekening 2015 is vastgesteld in de Algemene Ledenvergadering gehouden op 28 april 2016. De Algemene Ledenvergadering heeft de bestemming van het saldo van baten en lasten vastgesteld conform het voorstel van het Bestuur daartoe.

Voorstel tot bestemming van het saldo van baten en lasten over het boekjaar 2016

Het Bestuur stelt aan de Algemene Ledenvergadering voor het saldo van baten en lasten over het boekjaar 2016 in zijn geheel toe te voegen aan het verenigingsvermogen. Dit voorstel is in de jaarrekening verwerkt.

Langlopende schulden

Opgenomen rentedragende leningen en schulden worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (bedragen x € 1.000).

	2016	2015
Schulden uit kredietfaciliteit	287.231	411.726

In 2016 heeft herfinanciering van de kredietfaciliteit plaatsgevonden, waarbij Vereniging Aegon de vorige faciliteit volledig heeft afgelost. Een nieuwe financiering, maximaal € 445 miljoen groot, werd beschikbaar gesteld door een syndicaat van geldgevers onder leiding van ING Bank.

De nieuwe kredietfaciliteit bestaat uit een Faciliteit A (oorspronkelijk € 300 miljoen), een Faciliteit B (€ 100 miljoen), en een Faciliteit C (maximaal € 45 miljoen kredietruimte). De faciliteiten eindigen 8 april 2019. De Vereniging heeft een tweetal opties om de looptijd te verlengen tot 8 april 2021. De geldgevers dienen hiermee in te stemmen.

Na een eerste gebruik van € 225 miljoen is ultimo 2016 Faciliteit A afgelost tot € 188 miljoen en wordt voor € 1 miljoen gebruik gemaakt van Faciliteit C. Op Faciliteit B groot € 100 miljoen wordt niet afgelost gedurende de looptijd.

De overeengekomen vergoeding voor de faciliteiten is gebaseerd op Euribor tarieven verhoogd met een renteopslag die afhankelijk is van de "senior debt ratings" van Aegon N.V. De opslag voor 2016 bedroeg 2% (Faciliteit A en C) tot 2,15% (Faciliteit B).

Voor het verkrijgen van de nieuwe kredietfaciliteit, zoals ook voor de oude faciliteit, heeft Vereniging Aegon een upfront fee betaald. Deze wordt tijdsevenredig gedurende de looptijd van 3 jaren ten laste van het resultaat gebracht. Het vooruitbetaalde deel ad € 1.769.000 (2015: € 1.274.000) is in mindering gebracht op het opgenomen deel van de kredietfaciliteit.

Op basis van RJ 254.201 en RJ 254.202 komt naar voren dat schulden moeten worden gewaardeerd tegen reële waarde bij eerste verwerking. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden dienen in de waardering bij eerste verwerking te worden opgenomen. Zodoende is de upfront fee in mindering gebracht op de waardering van de kredietfaciliteit.

Alle gewone aandelen Aegon N.V. en inkomsten zijn tot zekerheid verbonden ten behoeve van deze kredietfaciliteit. De vrije cashflow dient aangewend te worden voor aflossing van de kredietfaciliteit.

Kortlopende schulden

Overige schulden en overlopende passiva

(bedragen x € 1.000)

	2016	2015
Schuld aan Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V.	600	600
Te betalen interest Faciliteit A en C (voorheen A en B)	136	459
Te betalen interest Faciliteit B	1.332	-
Provisies syndicaat van geldgevers	34	441
Overig	60	42
	2.162	1.542

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De vergoeding uit hoofde van de Support Services Agreement met Aegon N.V. bedraagt € 266.000 per jaar. Aegon N.V. en Vereniging Aegon zijn vrij ieder afzonderlijk te besluiten de dienstverlening te beperken, op te schorten of te beëindigen. Aegon N.V. dient daarbij een opzegtermijn van tenminste 60 dagen in acht te nemen om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen.

De Vereniging heeft zich verplicht tot financiële ondersteuning van Leyden Academy on Vitality and Ageing B.V. Voor de periode tot en met 2020 zijn toezeggingen gedaan tot maximaal € 1,2 miljoen per jaar in de vorm van agiostortingen.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

In de staat van baten en lasten worden de aan het boekjaar toe te rekenen baten en lasten verantwoord.

Baten

Dividend gewone aandelen Aegon N.V.

Het dividend op gewone aandelen betreft het in het boekjaar ontvangen dividend. Het contante dividend bedraagt € 0,26 per aandeel (2015: € 0,24).

Dividend gewone aandelen B Aegon N.V.

Het dividend op gewone aandelen B betreft het in het boekjaar ontvangen dividend. Het contante dividend bedraagt € 0,0065 per aandeel (2015: € 0,006).

Waarde mutatie gewone aandelen Aegon N.V.

De waarde mutatie gewone aandelen betreft een mutatie in de marktwaarde van de gewone aandelen Aegon N.V. in het boekjaar. Voor 2016 een waardedaling van € 0,002 per aandeel (2015: daling € 1,029 per aandeel), wat leidt tot een verlies van € 559.000. Daarnaast is bij verkoop in het kader van het aandelen inkoopprogramma van Aegon N.V. een verlies t.o.v. de waardering per 31 december 2015 van € 12.348.000 gerealiseerd.

Waarde mutatie gewone aandelen B Aegon N.V.

De waarde mutatie gewone aandelen B betreft een mutatie in de afgeleide (1/40 van een gewoon aandeel) marktwaarde van de gewone aandelen B Aegon N.V. in het boekjaar. Voor 2016 een waardedaling van € 0,00005 per aandeel B (2015: daling € 0,025725 per aandeel B), wat leidt tot een verlies van € 28.000. Om te voorkomen dat haar volledige stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders van Aegon N.V. de 32,64% te boven zou gaan zijn gewone aandelen B verkocht, waarbij een verlies t.o.v. de waardering per 31 december 2015 van € 297.000 is gerealiseerd.

Lasten

Financiële lasten

De financiële lasten zijn als volgt te specificeren
(bedragen x € 1.000):

	2016	2015
Interestlasten	8.137	11.474
Provisies financiële instellingen	605	1.020
Amortisatie upfront fee kredietfaciliteit	1.725	2.785
	10.467	15.279

In 2016 bedroeg het gemiddeld kredietgebruik € 355 miljoen (2015: € 449 miljoen) en het gemiddelde rentepercentage bedroeg 2,29% (2015: 2,50%).

Door een gering gebruik van de Faciliteit C (voorheen Faciliteit B), gemiddeld € 5,5 miljoen van de beschikbare € 45 miljoen (tot 23 mei 2016: € 100 miljoen), is een nagenoeg maximale provisie betaald voor 2016, zoals ook voor 2015.

Voor de huidige en de vorige kredietfaciliteit was een eenmalige upfront fee verschuldigd aan het consortium van geldgevers. Deze fee wordt tijdsevenredig, gedurende de looptijd van de faciliteit, ten laste van het resultaat gebracht.

Kosten

De kosten zijn als volgt te specificeren
(bedragen x € 1.000):

	2016	2015
Kosten bestuur en leden	264	259
Kosten bezoek buitenlandse Aegon vestiging	77	-
Kosten Support Services Aegon N.V.	266	266
Secretariaatskosten	42	39
Administratiekosten	40	40
Accountantskosten	34	31
Juridische advieskosten	11	7
Kosten herfinanciering	144	-
Overige kosten	6	5
	884	647
Diverse baten	- 165	-
	719	647

In de kosten bestuur en leden is begrepen het in het boekjaar als bezoldiging ten laste van de Vereniging gekomen bedrag voor de leden van het Bestuur, als bedoeld in artikel 383 lid 1 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, zijnde € 171.500 (2015: € 165.000).

Bedrijfsbezoeken aan Aegon vestigingen vinden eenmaal in de twee jaren plaats. In 2016 heeft een werkbezoek plaatsgevonden aan de Aegon vestiging in Madrid, Spanje.

De kosten support services Aegon N.V. vloeien voort uit de Service Level Agreement die laatstelijk is gewijzigd op 6 maart 2014.

De kosten herfinanciering bestaan uit de betaalde coördinatievergoeding en de kosten voor documentatie van de kredietfaciliteit.

De diverse baten komen voort uit vrijval van gereserveerde kosten uit voorgaande jaren vanaf 2011.

Voor nadere informatie over Aegon N.V. wordt verwezen naar de jaarrekening 2016 van Aegon N.V. en naar de website www.aegon.com.

's-Gravenhage, 30 maart 2017

Het Bestuur

Dr. W.M. van den Goorbergh, voorzitter

Mr. H.J.E. Bruins Slot, vice-voorzitter

Dr. H.P.M. Knapen

Ir. M.E. van Lier Lels

Prof.mr. V.P.G. de Serière

Drs.ing. H.P. Spruijt

Ir. A.R. Wynaendts

OVERIGE GEGEVENS

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die de feitelijke situatie per balansdatum beïnvloeden.

Statutaire regeling betreffende de bestemming van het saldo van baten en lasten

In de statuten van Vereniging Aegon is niets bepaald betreffende de bestemming van het saldo van baten en lasten.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Vereniging Aegon

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Vereniging Aegon te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Aegon op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2016
- de staat van baten en lasten over 2016
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Aegon zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar

bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 30 maart 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. G.W. Hilverda RA

